

Μεταφράσεις της Αγίας Γραφής

Καθώς, ίσως, πολλοί να βρίσκονται σε κάποια σύγχυση, όταν με βάση αναφορές που γίνονται σε διάφορα χωρία της Αγίας Γραφής -βασικά, της Παλαιάς Διαθήκης- γίνεται λόγος για διάφορες μεταφράσεις αυτών των κειμένων, οι οποίες πολλές φορές δεν συμφωνούν μεταξύ τους, κρίνεται σκόπιμο να γίνουν, εν συντομία, μερικές διευκρινίσεις.

Πρώτα απ' όλα, θα αναρωτηθεί κάποιος, γιατί υπάρχουν κείμενα, που αναλόγως την μετάφραση, μπορεί να αποδίδουν εντελώς διαφορετικό νόημα;

Η σύντομη απάντηση είναι, ότι από πίσω υπάρχει κίνητρο. Κι εξηγούμεθα...

Σήμερα υπάρχουν πάμπολλες μεταφράσεις της Παλαιάς Διαθήκης. Ωστόσο, οι βασικές, θα λέγαμε ότι είναι δύο: Η Μετάφραση των Εβδομήκοντα (Ο') και το Μασοριτικό Κείμενο.

Η Μετάφραση των Εβδομήκοντα (που στην πραγματικότητα, όπως λέγεται, ήταν εβδομήντα δύο) προηγείται χρονολογικά του Μασοριτικού Κειμένου και γράφτηκε περίπου το 280 π.Χ. Το Μασοριτικό Κείμενο δημιουργήθηκε και ολοκληρώθηκε στο διάστημα από τον 6ο αιώνα μ.Χ. μέχρι τον 10ο αιώνα μ.Χ.

Η Μετάφραση των Εβδομήκοντα, αποτελεί την πρώτη μετάφραση των «ιερών» εβραϊκών κειμένων σε άλλη γλώσσα και συγκεκριμένα στην ελληνική. Έγινε δε, με πρωτοβουλία του Έλληνα βασιλιά της Αιγύπτου, Πτολεμαίου Β' του Φιλάδελφου, ο οποίος ήθελε να εμπλουτίσει την περίφημη Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας. Την μετάφραση ανέλαβαν Εβραίοι ελληνόφωνοι λόγιοι της Αλεξάνδρειας, οι οποίοι, θα πρέπει να σημειωθεί ότι δεν ήταν ραβίνοι. Όπως λέγεται, ο Πτολεμαίος, θέλοντας να έχει μια όσο το δυνατόν ακριβή και πιστή μετάφραση των εβραϊκών κειμένων, τοποθέτησε και απομόνωσε τους μεταφραστές σε διαφορετικούς χώρους, έτσι ώστε να μην επικοινωνούν μεταξύ τους και επομένως να μην έχουν την δυνατότητα να συνεννοούνται ως προς την απόδοση και ερμηνεία των κειμένων. Για τους λόγους αυτούς, η Μετάφραση των Εβδομήκοντα, εκλαμβάνεται και ως η

πιο αξιόλογη και πιο ακριβής, αν και κάποιοι όροι δεν θεωρείται ότι αποδόθηκαν στην ελληνική με σωστό τρόπο, όπως για παράδειγμα η λέξη «συναγωγή», που στα ελληνικά αποδόθηκε ως «εκκλησία» -που είναι διαφορετικά πράγματα.

Η μετάφραση αυτή όμως, έφερε τον τρόπο στο ιουδαϊκό ιερατείο, καθώς οι Εβδομήκοντα, όντας μη ραβίνοι, εξέθεταν στους «αλλόφυλους» και σε όλο τους το μεγαλείο, τις βλέψεις του «περιούσιου» λαού των Εβραίων, την αισχύροτητα και την ανηθικότητα που διέπνεε αυτά τα «ιερά» εβραϊκά κείμενα. Η μέρα, μάλιστα, που η Μετάφραση των Εβδομήκοντα, έγινε προσβάσιμη και αναγνώσιμη στους μη Εβραίους, χαρακτηρίστηκε απ' τους ραβίνους ως «αποφράδα».

Έκτοτε, αφιερώθηκαν σε έναν αγώνα συμμαζέματος των ασυμμάζευτων, ο οποίος πραγματώθηκε με το Μασοριτικό Κείμενο, που γράφτηκε από τους Μασορίτες (εκ του αραμαϊκού «μασάρ» που σημαίνει «παραδίδω»), δηλαδή Εβραίους συγγραφείς και μελετητές της Τορά (Ιουδαϊκός Νόμος), στις περιοχές της Παλαιστίνης και της Βαβυλωνίας, που υποτίθεται ότι ήθελαν να δώσουν την επίσημη ορθή και ακριβή ιουδαϊκή απόδοση των εβραϊκών κειμένων -δίνοντας και ιδιαίτερη έμφαση στην ορθογραφία. Τα κείμενα αυτά, γράφτηκαν αρχικά στην αραμαϊκή κι εν μέρει και στην εβραϊκή γλώσσα. Στην πραγματικότητα, οι Μασορίτες, επιδόθηκαν στο κόψιμο, ράψιμο και εξωραϊσμό, των θεωρούμενων γι' αυτούς ενοχοποιητικών ή δυσάρεστων σημεία. Όπως γράφει ο Μιχάλης Καλόπουλος, «Οι ραβίνοι επέβαλαν σταδιακά τον συγκαλυπτικό εκείνο τύπο ερμηνείας, τον αλληγορικό («Αλληγορικά: μεταφορικά, όχι αληθινά» -*Hesychius Lexico*) που όλοι μας γνωρίσαμε. Διεκδικώντας ασταμάτητα το προνόμιο της ηπιότερης αλληγορικής ερμηνείας για τα κείμενα τους, κατάφεραν να σκεπάσουν με ροδοπέταλα ονειρικών ερμηνειών και τις πλέον δύσσομες και αρνητικές βιβλικές αφηγήσεις! Εξαφάνισαν τις ανατριχιαστικότερες περιγραφές, μέσα σε ένα κλίμα σύγχυσης και δαιδαλώδους θρησκευτικής παραδοξολογίας. Μέσα στον λαβύρινθο των πολλαπλών εξηγήσεων, των πιθανών και απίθανων ερμηνειών, πέτυχαν να εξαφανίσουν την οφθαλμοφανή ερμηνεία των βιβλικών αφηγήσεων και με όπλο τους την ιερή απεραντολογία, εξάντλησαν αποτελεσματικά και εξοστράκισαν κάθε τύπο ερώτησης και ενοχλητικής υποψία». Βεβαίως, για να το κάνουν αυτό με πλήρη επιτυχία, θα έπρεπε να πετσοκόψουν ολόκληρη την Παλαιά Διαθήκη, καθώς αυτή βρίθει τέτοιων σημείων, οπότε θα λέγαμε ότι δεν κατάφεραν να ολοκληρώσουν το έργο τους, όπως ακριβώς θα επιθυμούσαν. Είναι δε χαρακτηριστικό, πως ακόμα και μεταξύ τους, τα μασοριτικά κείμενα που γράφτηκαν στην Παλαιστίνη και στη Βαβυλωνία, παρουσιάζουν επίσης ασυμφωνίες. Ένα παράδειγμα, που αποδεικνύει

ότι το Μασοριτικό Κείμενο, δεν είναι και τόσο...πιστό στο πρωτότυπο, είναι η εξαφάνιση ενός ολόκληρου στίχου από τον Ψαλμό 145, ο οποίος υπάρχει στην Μετάφραση των Εβδομήκοντα. Για την ιστορία, ο στίχος που εξαφανίστηκε «θαυματουργικώς», είναι ο εξής: *«Πιστός Κύριος εν πάσι τοις λόγοις αυτού και όσιος εν πάσι τοις έργοις αυτού»*.

Βεβαίως, η Μετάφραση των Εβδομήκοντα, κακοποιήθηκε στην συνέχεια κι απ' τους χριστιανούς (κι εξακολουθεί να κακοποιείται έως και τις μέρες μας), καθώς η Παλαιά Διαθήκη, αποτελούσε αναπόσπαστο κομμάτι της θρησκείας του Χριστιανισμού και συνεπώς οι μαύρες σελίδες της, αμαύρωναν κι αυτούς, αλλά κι επιπλέον επειδή μ' αυτόν τον τρόπο θέλησαν να επιτύχουν την σύνδεση Παλαιάς και Καινής Διαθήκης (βλέπε π.χ. «προφητείες»). Στην πορεία του χρόνου, οι χριστιανοί, σιωπηρώς αποδέχονται την επικράτηση του Μασοριτικού Κειμένου, καθώς κάτι τέτοιο θεωρείται σχετικά πιο βολικό, παρ' ότι και το Μασοριτικό Κείμενο υπέστη και το ίδιο αλλοιώσεις.

Μια άλλη αξιοσημείωτη μετάφραση, είναι η Βουλγάτα (ή Βουλγκάτα), που πραγματοποιήθηκε τον 4ο αιώνα μ.Χ. Είναι η λατινική μετάφραση της Αγίας Γραφής, η οποία όσον αφορά την Παλαιά Διαθήκη, βασίζεται σε αραμαϊκά και εβραϊκά κείμενα (Τανάκ) και σε μια αναθεωρημένη απόδοση της Μετάφρασης των Εβδομήκοντα, καθώς και παλαιότερων λατινικών μεταφράσεων.

Διάφορες άλλες μεταφράσεις της Παλαιάς Διαθήκης που υπάρχουν, ουσιαστικά βασίζονται στις προαναφερθείσες μεταφράσεις. Π.χ. η μετάφραση των ιεχωβάδων (Μετάφραση Νέου Κόσμου) στηρίζεται κυρίως στο Μασοριτικό Κείμενο, ενώ η αγγλική μετάφραση του Κινγκ Τζέιμς, όσον αφορά την Παλαιά Διαθήκη βασίζεται κυρίως στο Μασοριτικό Κείμενο, με επιρροές από την Μετάφραση των Εβδομήκοντα και όσον αφορά την Καινή Διαθήκη βασίζεται στο Παραδεδεγμένο Κείμενο (Textus Receptus: Βασίζεται στο Κείμενο του Έρασμου που αποτελεί έντυπη ελληνική έκδοση της Καινής Διαθήκης, και στο οποίο βασίστηκε με την σειρά της και η μετάφραση του Λούθηρου), με επιρροές από την Βουλγάτα.

Μιας ωστόσο και γίνεται αναφορά στις διάφορες μεταφράσεις, θα ήταν μεγάλη παράλειψη να μην γίνει μνεία και στις νεοελληνικές μεταφράσεις της Ορθόδοξης Εκκλησίας, με προεξάρχουσες, αυτές των Κολιτσάρα και Τρεμπέλα, οι οποίοι ουσιαστικά, όχι απλά αλλοιώνουν και παραχαράσσουν (δηλαδή πλαστογραφούν) το αρχικό κείμενο, αλλά θα λέγαμε ότι γράφουν την δική τους Αγία Γραφή. Ένα μικρό δείγμα της «δουλειάς» τους, μπορείτε να δείτε εδώ. Να τονιστεί, πως οι

παραχαράξεις αυτές τελούν υπό την έγκριση της επίσημης ελληνικής Εκκλησίας.
Τέλος, η μετάφραση Βάμβα, βασίζεται κυρίως στο Μασοριτικό Κείμενο.